

Rodiny jako nositelé kulturního kapitálu. Skupinová diskuse s matkami dětí na ZŠ / VG.

Dílčí cíl V005 projektu „Sdílené hodnoty a normy chování jako zdroj posilování sociální koheze a překonávání negativních dopadů sociální diferenciace v ČR“

Představení agentury, projektu, technické aspekty, důvěrnost, téma rozhovoru

Děti/rodina – představení

- **Představení sebe a rodiny.** Řekněte nám své jméno a věk; přibližte svojí rodinu [*zaměstnání rodičů, co je ne/baví dělat ve volném čase, co dělají děti, kde bydlí – sousedství – domky, panel.*]
- **Představení dítěte v 9. třídě ZŠ/kvartě VG:** Řekněte nám více o Vašem synovi/dceři v 9. třídě ZŠ/kvartě VG. [*nechat vyprávět – třeba příhodu, která dítě dobře vystihne*]

Trávení volného času - rodina a děti

- **Jak tráví vaše dítě volný čas?** [*nechat rozvést – zajímá nás; doma/ kamarádi/ kroužky/ sport/ jazyky / věda/ nástroj / zpěv / výtvarné / dramatické / sportovní/ turistické / skauting*]
- **Pomáhá** v domácnosti, má nějaké povinnosti?
- Má se podle vás dítě **samo rozhodovat** o svém volném čase nebo je spíš nutné ho „**nastartovat**“? Případně v kolika letech už je podle Vás schopné se rozhodovat **zcela samostatně**?
- **Jste s tím**, jak tráví dítě volný čas, **spokojení**, nebo byste něco **změnili**?

Pokud nespokojení: > **Proč, jaké důvody, co s tím děláte?** [*např. nespokojenost že nečte> zjišťovat: Čte se u vás v rodině? Čtli jste dětem, když byly malé? Co sami čtete?*]

- Má vaše dítě nějaký **talent nebo schopnosti**, které se u něho snažíte systematictěji/dlouhodobě rozvíjet?

! Pokud kroužky ano:

- **Kdo a kdy** kroužek vybral?
- Co to dětem podle Vás dává?
- **S kým tráví vaše dítě volný čas** - znáte kamarády vašeho dítěte?
- Souhlasíte s **výběrem kamarádů**, jsou někteří, se kterými byste raději své dítě neviděl/a – příp. proč a co se s tím dá dělat?
- Obrací se na vás dítě se svými **problémy** ? S jakými, **povídáte si** s dítětem o jeho **problémech**? [nebo druhý rodič]
- **Povídáte si s dítětem** o veřejných otázkách jako je politika nebo kultura?
- **Bavíte se** o tom, co/kdo se Vaším dětem líbí? [znají oblíbené filmy/knihy/počítačové hry/pořady/skupiny/zpěváky/herce] [*podílejí nebo podíleli se na utváření jejich preferencí?*]
- Existuje někdo, kdo pro vaše dítě představuje určitý **vzor**? Komu by se chtěl/a syn/dcera podobat? (z dotazníku pro VŠ) Případně v kom se vidí/ke komu vzhlíží?

- Chodíte [nebo chodili] jste **společně dětmi** na nějaké rodinné **akce** [výlety, kultura apod.] Jaké? Jak asi často?
- **Společná dovolená:** Jak jste naposledy trávili společnou rodinnou dovolenou? Kde, co jste tam dělali [*pasivní versus aktivní; sport, kultura, příroda*]?
- Jak u vás doma vypadá **typický večer**?
- Chodíte s rodinou na kulturní nebo společenské akce? [*Jaké akce, kde jste byli naposledy, s kým?*]

Rodina - výchova – hodnoty + tresty

- **Výchova dítěte:** jak máte rozdělenou výchovu – kdo dělá co [**rozdělení rolí** v domácnosti - *kdo je důsledný, dělá úkoly, kdo trestá, kdo rozmazuje, s kým si dítě povídá, svěřuje, za kým jde když je průšvih, kdo organizuje volný čas... - mění se to?*]
- **Zde je seznam vlastností, které mohou být v dětech doma pěstovány – které považujete za zvlášť důležité? Vyberte nejvíce 5 vlastností.** [*rozdat každému všechny kartičky > samostatně vybrat maximálně 5*] :

Karty:

SLUŠNOST

SAMOSTATNOST

PRACOVITOST

POCIT ODPOVĚDNOSTI

PŘEDSTAVIVOST

SNÁŠENLIVOST A OHLEDUPLNOST
K JINÝM LIDEM

SPORIVOST, ŠETRNÉ HOSPODAŘENÍ
S PENĚZI A VĚCMÍ;

ODHODLÁNÍ, VYTRVALOST

NÁBOŽENSKÁ VÍRA

NESOBECKOST

POSLUŠNOST

> na tabuli po jednom vyčárkovat, jaké kdo vybral vlastnosti > **diskuse** o 3 vlastnostech nejčastějších a 3 nejméně častých – proč vybrali nebo nevybrali, proč si myslí, že jsou nebo nejsou důležité

- Co si má dítě **z rodiny odnést do života**?
- Držíte své dítě spíše „zkrátka“ nebo necháváte volné pole působnosti? Jak to bylo, když bylo menší?
- Nosí si dítě domů ze školy nebo od kamarádů nějaké **zlozvyky** nebo **nevhodné chování**?
- Používají děti třeba **vulgarismy**, trváte na používání **spisovného jazyka** doma?
- **Jaké tresty** volíte, když vaše dítě něco provede [*např. lež, opilost, kouření, špatná známka, záškoláctví atp.*] [*kapesné/domácí vězení/zákaz počítače/domluva..*]
- Co dětem řeknete, když? Jak jim vysvětlujete, co **nemají** dělat?
- **Učili** nebo učíte se s dítětem? [*kdo se s dětmi učí/učil; bylo/je to nutné, vedete/vedl/a jste dítě k učení*]
- Co chcete, aby vaše dítě dělalo až bude dospělé? (povolání)
- Jak je důležité to, aby vaše dítě dosáhlo vyššího vzdělání pro jeho/její další život?/Jaké si představujete pro něj/ní vzdělání?

Škola - dobrá/špatná, učení, spolupráce/komunikace se školou

- **Špatné zkušenosti se školou** (vlastní případně zkušenosti přátel/známých)? Jak to probíhalo [*nechat mluvit, popsat a nechat případně ostatní okomentovat*]
- Byli nebo jste **se školou** v nějakém ohledu **ne/spokojení? Proč?** [*nejen stávající!*].
- **Museli jste řešit nějaký problém dítěte ve škole?** [*zkušenosti; popsat situaci*]
- **Kdo vám pomohl** se řešením situace? [*učitelé, přátelé, odborníci...*][*nechat ostatní komentovat zda mají podobné zkušenosti, zda (by) situaci řešili jinak atp.*]
- Jak **by měla** podle vás vypadat **komunikace školy s rodiči** a rodičů se školou?
- Jaká by měla být „**dobrá škola**“? [co by se dítě ve škole mělo naučit – výchova k občanství, rozvoj sociálních dovedností, rozhled, informace, znalosti, samostatnost uvažování, kritické myšlení]
- **Výběr školy:** **! Pouze pro ZŠ:**
 - Uvažovali jste o studiu VG? Proč ano nebo proč ne?
 - Kam se chystá vaše dítě po ZŠ? Jak probíhalo/probíhá **rozhodování**?

! Pouze pro VG:

- Proč vaše dítě šlo na VG? Kdo o tom rozhodoval?
- Už máte vy nebo dítě představu kam dál po VG?
- Je pro vás důležité, aby dítě „**mělo titul**“? [např. *rodinná tradice, uplatnění*]

Výběrová vs. Inklusivní škola [*krátce, ne pouze politicky korektní odpovědi*]

- Poskytují VG lepší výuku než ZŠ?
- Vychovávají se tam **budoucí elity** naší společnosti?

Bydlení a kultura:

Bydlení – samostatné hodnocení různých domů, výběr dvou (5 min)

- Vyberte jeden obrázek, který se vám nejvíce **líbí** a jeden, který se Vám naopak **líbí nejméně**.

Následná diskuse - k bydlení (15 min)

- Z jakého důvodu jste vybral/a právě tento dům?
- Podobá se některý vašemu **vysněnému bydlení**? Pokud ne, jaké by mělo být? [*pokud někdo vybere dům jako vysněný a někdo jiný jako nejhorší - diskuse o tomto domě – proč líbí, proč ne, jaký názor mají ostatní; zaměření diskuse také na sociální rozdíly – kdo tam může bydlet*]
- Zdá se vám některý z domů **nevkusný, kýčovitý**? Proč?
- Jak a čím si vylepšujete domácnost? [*dědictví, nákup, aukce, dary od přátel, suvenýry z cest..*]
- Jaký význam v životě rodiny hraje kultura? Vyznáte se v hudbě, architektuře, výtvarném umění atp.?

Chtěli byste něco dodat ...?

Závěr, ukončení